

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 05.02.1971, sp. zn. 1 Cz 59/70, ECLI:CZ:NS:1971:1.CZ.59.1970.1

Číslo: 30/1973

Právní věta: Přídatky na děti jsou dávkami nemocenského pojištění, o nichž nepřisluší rozhodovat soudům v občanském soudním řízení. Proto ani při rozhodování o úpravě výše ošetřovného na dítě umístěné v ústavní nebo ochranné výchově se ve výroku rozhodnutí soudu neuvádí nic o výplatě přídatků na děti.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 05.02.1971

Spisová značka: 1 Cz 59/70

Číslo rozhodnutí: 30

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Nemocenská, Přídatky na děti, Řízení před soudem, Rozhodnutí soudu

Předpisy: 94/1963 Sb. § 103 99/1963 Sb. § 6

§ 103

§ 120

§ 152

§ 154

§ 155 124/1967 Sb. § 2 88/1968 Sb. § 27

§ 7

§ 94

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 30/1973 sb. rozh.

Přídatky na děti jsou dávkami nemocenského pojištění, o nichž nepřisluší rozhodovat soudům v občanském soudním řízení. Proto ani při rozhodování o úpravě výše ošetřovného na dítě umístěné v ústavní nebo ochranné výchově se ve výroku rozhodnutí soudu neuvádí nic o výplatě přídatků na děti.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR z 5. 2. 1971, [1 Cz 59/70](#))

Rozsudkem okresního soudu v Mladé Boleslavi z 28. 2. 1963 bylo rozvedeno manželství J. S. a O. S. a schválena jejich dohoda o tom, že nezletilý syn J. S., nar. 7. 6. 1955, bude v péči Ústavu sociální péče

pro děti a mládež s tím, že budou na dítě do ústavu platit určené částky.

Návrhem ze dne 7. 3. 1969 žádala matka dítěte o nové vyměření ošetřovného oběma rodičům s tím, že jí přibyla vyživovací povinnost k dalšímu dítěti, nezletilé M. S., nar. 24. 1. 1965.

Rozsudkem okresního soudu v Mladé Boleslavi z 15. 7. 1969 bylo ošetřovné na nezletilého J. S. určeno s účinností od 1. 7. 1968 „otci částkou 240 Kčs měsíčně a matce 120 Kčs měsíčně kromě rodinného přídatku 90 Kčs.“ Současně bylo rodičům stanoveno, jak mají vyrovnat nedoplatky na ošetřovném.

Nejvyšší soud ČSR rozhodl o stížnosti pro porušení zákona, podané generálním prokurátorem ČSR, tak, že tímto rozsudkem soudu prvního stupně, který nabyl právní moci, byl porušen zákon.

Z odůvodnění:

Soud prvního stupně pochybil především v tom, že v řízení o určení výše ošetřovného nejednal s ústavem, ve kterém je nezletilý umístěn, jako s účastníkem tohoto řízení, neumožnil mu vyjádřit se k věci, ani o jednání jej nevyrozuměl a pouze mu doručil rozsudek.

Rozsudek soudu prvního stupně je dále v rozporu s ustanovením § 103 zák. o rod., které ukládá soudům v případech, kdy o ústavní výchově bylo rozhodnuto soudem, upravit rozsah vyživovací povinnosti rodičů a v tomto rámci i výši ošetřovného. V daném případě totiž soud stanovil pouze ošetřovné, při čemž sice správně použil pro výpočet ošetřovného stupnici úhrady nákladů IV podle přílohy č. 4 k vyhlášce č. 124/1967 Sb., avšak pro určení stupně úhrady nákladů podle této stupnice si neobstaral úplné podklady.

Vzhledem k zjištěnému otcovu průměrnému čistému měsíčnímu výdělku 2193 Kčs a vzhledem k tomu, že má vyživovací povinnosti jen k nezletilému J. S., přicházelo by při použití stupně 8/1 uváděné stupnice IV v úvahu ošetřovné v částce 240 Kčs. Vzhledem k otcovu tvrzení o tom, že přispívá na výživu svým rodičům, mohlo být v projednávaném případě použito ustanovení § 2 odst. 3 vyhlášky č. 124/1967 Sb., ovšem kdyby podklady pro výši měsíčního příspěvku obou rodičů otce byly soudem bezpečně zjištěny. Pokud jde o matku nezletilého J. S., zjistil soud její průměrný čistý měsíční příjem v částce 1423 Kčs, přičemž matka má vyživovací povinnost ke dvěma dětem. U matky by tedy přicházelo v úvahu ošetřovné v částce 80 Kčs (stupeň 5/2 stupnice IV přílohy č. 4 k vyhlášce č. 124/1967 Sb.). Soud však nevěnoval pozornost prohlášení matky při jednání dne 15. 7. 1969, že ze zdravotních důvodů na radu lékaře změnila od července 1969 pracoviště a má nyní menší výdělek. Vzhledem k ustanovení § 154 odst. 1 o. s. ř. měl soud zjistit, jaký je nynější výdělek matky, a případně ode dne snížení jejího výdělku určit ošetřovné odpovídající částkou podle citované vyhlášky.

Soud prvního stupně dále přehlédl, že vyhláška č. 124/1967 Sb. nabyla účinnosti dnem 1. 1. 1968. Pochybil proto, když ošetřovné podle této vyhlášky stanovil až od 1. 7. 1968, když ke změně poměrů u matky došlo před 1. 1. 1968. Správně mělo být ošetřovné podle této vyhlášky určeno od 1. 1. 1968 a ošetřovné za dobu předchozí mělo být určeno podle dříve platných předpisů s vyčíslením případného nedoplatku rodičů na ošetřovném.

Soud prvního stupně pochybil i tím, že výroku rozsudku uváděl cokoliv o přídatcích na děti. Přídatky na děti jsou dávkou nemocenského pojištění a nárok na ně závisí na pracovním poměru rodiče a na odpracování potřebného počtu směn v každém měsíci. Přídatky na dítě, jež je v plném přímém zaopatření ústavu pro péči o děti a mládež z jiného důvodu než z důvodů léčení, se vyplácejí podle ustanovení § 27 odst. 2 zákona č. 88/1968 Sb. ze zákona tomuto ústavu. Nepřísluší tedy v takovém případě rodiči výplata přídatku na dítě a nestíhá jej povinnost platit přídatek na dítě ústavu. Protože tedy jde o dávku nemocenského pojištění a nejde o nárok, o němž by mohl rozhodovat soud v

občanském soudním řízení, není na místě uvádět ani ve výroku rozhodnutí soudu o ošetřovném údaje o přídavcích na děti.

Proto soud prvního stupně porušil svým rozsudkem zákon v ustanoveních § 6, § 94 odst. 1, § 120 odst. 1, § 152 odst. 1, § 154 odst. 1 a § 155 o. s. ř. v souvislosti i s ustanoveními § 7 a § 103 o. s. ř., jakož i v souvislosti s ustanoveními § 103 zák. o rod., § 2 odst. 1 písm. d/ a odst. 3 vyhlášky č. 124/1967 Sb. a § 27 odst. 2 zákona č. 88/1968 Sb.